

บันทึก

เรื่อง การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ
ที่ทางราชการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือที่ กค ๐๕๑๓/๓๐๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยมหาวิทยาลัยขอนแก่นขอให้ กรมบัญชีกลางพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จให้แก่นายณรินทร์ ทองสืบสาย ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๓ คณะเทคนิคการแพทย์ ซึ่งเริ่มรับราชการตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๔ ทางราชการให้ออกจากราชการเนื่องจากไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับ ราชการทหารตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ เมื่อรับราชการทหารครบตามกำหนดแล้ว ทาง ราชการได้ปลดจากทหารกองประจำการเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ และได้ขอกลับเข้ารับ ราชการในตำแหน่งและหน้าที่เดิมเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ ต่อมาได้ลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕

กรมบัญชีกลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่า นายณรินทร์ ทองสืบสาย มีเวลาราชการ ดังนี้

๑. เริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๔ ทางราชการให้ออกจาก ราชการเพื่อไปรับราชการทหารตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน

๒. รับราชการทหารกองประจำการเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ปลดจากกอง ประจำการเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

๓. กลับเข้ารับราชการทางมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามเดิมเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ และลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม

สำหรับเวลาราชการตามช่วงที่ ๑ นั้น เมื่อทางราชการสั่งให้นายณรินทร์ฯ ออก จากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามมาตรา ๙๔^๑ ประกอบมาตรา ๑๐๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ กรณีจึงเป็นการให้ออกจากราชการโดยไม่มีความผิด เข้า หลักเกณฑ์ที่จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จเหตุสุดวิสัยตามมาตรา ๖^๓ ประกอบกับมาตรา ๑๑^๔ แห่ง

^๑มาตรา ๙๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

๑.ลา

๑.ลา

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๙ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ หรือ

๑.ลา

๑.ลา

^๒มาตรา ๑๐๐ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการ รับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

^๓มาตรา ๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ซึ่ง

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ และเมื่อออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว ถ้าภายหลังได้เข้ารับราชการใหม่และมีเวลาราชการอีก จะต้องคิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะการรับราชการครั้งใหม่ตามบทบัญญัติมาตรา ๓๐ (๓)^๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฯ เท่านั้น ดังนั้น จึงไม่อาจนำเวลาราชการในช่วงที่ ๑ มานับรวมกับเวลาราชการช่วงที่ ๒ และช่วงที่ ๓ เป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ ส่วนเวลาราชการช่วงที่ ๒ และช่วงที่ ๓ นี้ นายธนินทร์ฯ ได้ลาออกจากราชการและเมื่อนับแล้วคงมีเวลาราชการไม่ครบสิบปีบริบูรณ์ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุใด ๆ ตามมาตรา ๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฯ สำหรับมาตรา ๖๓^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕

กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

“มาตรา ๑๑ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะเล็ก หรือยุบตำแหน่งหรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบ็ดเตล็ด

“มาตรา ๓๐ ข้าราชการผู้ใด

(๑) ลาออกโดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญ จากการรับราชการต่อนก่อน

ลาออก

(๒) ถูกปลดออกหรือถูกไล่ออก ในกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๓) ออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

ถ้าภายหลังได้เข้ารับราชการใหม่ ให้คิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะการรับราชการครั้งใหม่เท่านั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๙ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทดแทน

(๒) เหตุทุพพลภาพ

(๓) เหตุสูงอายุ

(๔) เหตุรับราชการนาน

“มาตรา ๖๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยมิได้กระทำการใด ๆ ในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามมาตรา ๑๑๔ วรรคสอง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น หากประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวง ทบวง กรมเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งให้มีสิทธิได้นับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการ รวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

ซึ่งบัญญัติให้นับเวลาราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการรวมกับเวลารับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารและเวลาราชการเมื่อได้กลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเสมือนว่าไม่เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้น กรมบัญชีกลางเห็นว่า ควรจะใช้สำหรับข้าราชการที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารในขณะที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับแล้วเท่านั้น กรณีของนายนรินทร์ฯ ขณะถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารจนถึงวันกลับเข้ารับราชการ อยู่ในระยะเวลาที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๐๐ ไม่ได้บัญญัติให้สิทธินับเวลาราชการติดต่อกันแก่บุคคลที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร ก็ไม่น่าจะได้รับสิทธิประโยชน์แต่ประการใด กรมบัญชีกลางจึงได้สั่งจ่ายบำเหน็จสำหรับเวลาราชการช่วงที่ ๑ ให้แก่นายนรินทร์ฯ ไปแล้ว สำหรับเวลาราชการช่วงที่ ๒ และช่วงที่ ๓ มีเวลาราชการไม่ครบสิบปีบริบูรณ์ ไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะสั่งจ่ายบำเหน็จตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๙ ประกอบกับมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฯ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ขอให้กรมบัญชีกลางพิจารณาทบทวนการสั่งจ่ายบำเหน็จของนายนรินทร์ฯ อีกครั้งหนึ่ง โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความเห็นว่าการที่ได้สั่งให้นายนรินทร์ฯ ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร นายนรินทร์ฯ ก็ไม่เคยได้รับบำเหน็จ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ กำหนดให้นับเวลาราชการกรณีดังกล่าวติดต่อกันได้ และนายนรินทร์ฯ ได้ลาออกจากราชการวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ จึงควรจะนับเวลาราชการติดต่อกันได้

กรมบัญชีกลางจึงหารือว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และเมื่อรับราชการทหารครบกำหนดแล้วได้กลับเข้ารับราชการพลเรือนสามัญใหม่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับ แล้วได้ลาออกจากราชการพลเรือนอีกครั้งหนึ่งภายหลังที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับนั้น บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ให้สิทธินับเวลาต่อเนื่องได้จะมีผลย้อนหลังแก่ข้าราชการที่เคยออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารก่อนกฎหมายใช้บังคับด้วยหรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมบัญชีกลางดังกล่าว ประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้ว เห็นว่าการนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการพลเรือนซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ซึ่งเมื่อรับราชการทหารครบกำหนดแล้วได้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมและได้ออกจากราชการภายหลังจากที่

และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ใช้บังคับแล้วจะนับเวลาราชการติดต่อกันเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการในครั้งหลัง ฉะนั้น เมื่อมาตรา ๖๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งได้รับการบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้นับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการรวมกับวันรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ การคำนวณวันรับราชการเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการดังกล่าวจึงต้องนับเวลาราชการติดต่อกันตามมาตรา ๖๓ วรรคสอง

อนึ่ง ข้อความในตอนต้นของมาตรา ๖๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ที่ว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง” นั้น มิได้หมายความว่าเฉพาะผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการหลังจากที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ใช้บังคับแล้วเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนหลังจากที่ได้ออกไปเพื่อรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และมาออกจากราชการหลังจากที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับแล้วด้วย

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๓๗